

Znovu učíme krajinu žít s vodou, říká ministr Hladík. Pro obce jsou připraveny tři miliardy na přírodní protipovodňová opatření

8.9.2025 - | Státní fond životního prostředí ČR

„Povodeň z loňského září nám důrazně připomněla, že je třeba co nejrychleji provést všechny typy protipovodňových opatření - jak tzv. měkká opatření, kam spadají například lokální varovné a výstražné systémy, technická opatření jako hráze či přehrady, tak zejména přírodě blízká protipovodňová opatření, která napodobují přirozené procesy, zadržují vodu v krajině, zpomalují odtok a snižují riziko povodní, čímž chrání životy a majetky lidí. Právě na tato opatření vláda vyčlenila tři miliardy korun, z nichž podpoříme obnovu či výstavbu ochranných nádrží, poldrů nebo revitalizaci toků s možností rozlivu zvýšených průtoků z koryta do přilehlé nivy. Jinými slovy, znovu učíme krajinu žít s vodou, podobně jako to fungovalo přirozeně před desítkami let,“ informuje ministr životního prostředí Petr Hladík a doplňuje, že dotace jsou určeny pro celou ČR, nikoli jen pro oblasti zasažené loňskými povodněmi.

Přírodě blízká protipovodňová opatření a revitalizace vodních toků představují šetrnější a dlouhodobě účinnější způsob, jak ochránit krajinu i obce před negativními dopady extrémních srážek. Patří sem například zvýšení členitosti koryta, opatření podporující přirozený tlumivý rozliv povodní v nivách, povodňové parky, tvorba tůní, mokřadů či výstavba poldrů a dalších typů ochranných nádrží. Společně s revitalizací a renaturací toků, kdy se vrací řekám a jejich okolí přirozený charakter, pomáhají všechny tyto úpravy zpomalovat odtok vody a zvyšují vsakování do půdy. Na místo toho, aby voda rychle odtékala kanalizací nebo upraveným korytem, je zadržena tam, kde může být užitečná a bezpečná. Tyto zásahy navíc zlepšují biodiverzitu, kvalitu vody a mikroklima.

O dotace na realizaci přírodě blízkých protipovodňových opatření mohou od 1. října letošního roku žádat veřejné subjekty, jakými jsou obce a jejich dobrovolné svazky, kraje či veřejnoprávní instituce, dále pak příspěvkové organizace zřízené organizačními složkami státu a územně samosprávnými celky, organizační složky státu a státní podniky. Výzva je otevřena v rámci Národního programu Životní prostředí.

„S ohledem na vysokou prioritu je nastavena finanční podpora opravdu vysoko. U většiny opatření pokryje až 100 % z celkových způsobilých výdajů. Výjimku tvoří pouze projekty výstavby a rekonstrukce ochranných nádrží, kde může podpora na jeden projekt dosáhnout až 85 %,“ vypočítává ministr Hladík a dodává: „Minimální způsobilé přímé realizační výdaje na projekt jsou pro přírodě blízká protipovodňová opatření stanoveny na jeden milionu korun, pro revitalizace a renaturace vodních toků a niv na pět milionů korun bez DPH.“

Vzhledem k tomu, že přírodě blízká protipovodňová opatření často vyžadují rozšíření koryta řeky, obnovu nivy nebo vytvoření nádrží se zásahem do soukromých pozemků, vztahuje se finanční podpora i na uvolňování území ohrožených povodněmi a výkup dotčených pozemků.

„Řešit je možné v projektech i management spláví a splavenin, což zahrnuje prevenci a kontrolu unášeného materiálu při povodních, včetně výstavby lapačů, které zachytávají větve, kmeny a sedimenty a chrání tak koryta, mosty i okolní území,“ uvádí ředitel Státního fondu životního

prostředí ČR Petr Valdman, jehož úřad dotace spravuje.

Naopak z podpory jsou vyjmuty projekty revitalizací a renaturací vodních toků na území katastrů zasažených těžbou uhlí v Karlovarském, Moravskoslezském a Ústeckém kraji, pro něž jsou vyhlášeny samostatné výzvy na obnovu území v rámci Operačního programu Spravedlivá transformace.

Žádosti ve výzvě číslo 19/2025 bude Státní fond životního prostředí ČR přijímat od 1. října 2025 do 30. září 2026 (případně do vyčerpání alokace) prostřednictvím elektronického systému AIS SFŽP ČR.

Výzva je vyhlášena jako jednokolová nesoutěžní, což znamená, že žádosti budou administrovány průběžně, a to v pořadí, v jakém byly doručeny. Podpořené projekty musí být dokončeny nejpozději do 31. 12. 2030.

Dokumenty a podrobnosti k výzvě č. 19/2025

<https://www.sfzp.cz/tiskove-centrum/tiskove-zpravy/detail-tiskove-zpravy?id=377>